



การประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 14
 "Global Goals, Local Actions: Looking Back and Moving Forward 2021"
 วันพุธที่ 18 สิงหาคม 2564

ปัจจัยความสำเร็จต่อการส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ Factors for success in promoting and developing young farmers.

ศิวกร ผลสุขการ*, สุมลรัตน์ จินตนาสิรินุรักษ์

Sivakorn Phonsukkarn*, Sumonrat Jintanasirinurak

ภาควิชาพื้นฐานทั่วไป, ภาควิชาเทคโนโลยีการเกษตร วิทยาเขตชุมพรเขตรอุดมศักดิ์

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

Department of General Foundations, Department Agricultural King Mongkut's Institute of
 Technology Ladkrabang, Pince of Chumphon Campus Chumphon Province.

บทคัดย่อ

ปัจจัยความสำเร็จต่อการส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ เป็นสิ่งสำคัญต่อการพัฒนาภาคการเกษตร ที่สามารถช่วยให้คนรุ่นใหม่ที่มีความประสงค์ในการประกอบอาชีพการเกษตรประสบความสำเร็จเพื่อทดแทนแรงงานภาคการเกษตรของประเทศไทย วัตถุประสงค์ของการศึกษาเพื่อหาปัจจัยสำคัญที่มีความจำเป็นในการใช้ประกอบอาชีพด้านการเกษตรและการพัฒนาส่งเสริมให้ประสบความสำเร็จหลังจากผู้นำเกษตรกรรุ่นใหม่ผ่านการฝึกอบรมจากสถานศึกษาดำเนินการวิจัยโดยใช้กลุ่มผู้นำเกษตรกรรุ่นใหม่ของสำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม รุ่นที่ 8 9 10 11 และ 12 จำนวน 20 ราย โดยสุ่มตัวอย่างเพศหญิงจำนวน 10 ราย เพศชาย จำนวน 10 ราย ที่ผ่านการฝึกอบรมที่สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง วิทยาเขตชุมพรเขตรอุดมศักดิ์

ออกแบบเครื่องมือปัจจัยสู่ความสำเร็จ วิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพรรณนา ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยพื้นฐานสำคัญในการเริ่มต้นประกอบอาชีพด้านการเกษตรให้ประสบความสำเร็จ โดยภาพรวมระดับมากที่สุดคือแหล่งน้ำ และพื้นที่ ที่มีค่าเฉลี่ย 4.8 และ 4.6 รองลงมา เวลาที่ใช้ในการประกอบอาชีพ เงินทุน ความรู้และทักษะและเทคโนโลยี ที่มีค่าเฉลี่ยในระดับมาก 4.4 4.3 4.3 และ 4.0 ตามลำดับ

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการส่งเสริมและพัฒนา ให้การประกอบอาชีพด้านการเกษตรประสบความสำเร็จด้านการตลาดเป็นค่าเฉลี่ยโดยภาพรวมระดับมากที่สุด 4.7 รองลงมาเป็นหน่วยงานภาครัฐ บุคคลในครอบครัว แรงงาน เพื่อนและเครือข่าย ที่มีค่าเฉลี่ยในระดับมาก 4.5 4.3 4.2 4.1 และ 4.0 ตามลำดับ

ส่วนปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการประกอบอาชีพด้านการเกษตรในอนาคตให้เกิดความยั่งยืน โดยภาพรวมระดับมากที่สุด คือ เกษตรกรมีความภูมิใจต่ออาชีพด้านการเกษตร และเกษตรกรต้องการรายได้ต่อเดือนอยู่ในช่วง ไม่น้อยกว่า 30,000 บาทต่อคนต่อเดือน ที่มีค่าเฉลี่ย 4.8 และ 4.6 ตามลำดับ รองลงมาเป็นการพัฒนาความรู้และทักษะอย่างต่อเนื่องที่มีค่าเฉลี่ยในระดับมาก 4.1 สำหรับระบบการจัดการการผลิตตลอดห่วงโซ่เป็นค่าเฉลี่ยระดับปานกลาง 3.4



การประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 14
"Global Goals, Local Actions: Looking Back and Moving Forward 2021"
วันพุธที่ 18 สิงหาคม 2564

ดังนั้นในการส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ให้ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพการเกษตร หน่วยงานภาครัฐต้องสนับสนุนด้านโครงสร้างพื้นฐานเรื่องปัจจัยการผลิต ความพร้อมของปัจจัยการผลิตด้านโครงสร้างพื้นฐานการเกษตรที่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐเป็นสำคัญ

คำสำคัญ: ปัจจัยความสำเร็จ, การพัฒนา, การส่งเสริม, เกษตรกรรุ่นใหม่

Abstract

Factors of success in promoting and developing the next generation of farmers is critical to the agricultural sector's development that can assist the new generation who want to pursue a successful career in agriculture to replace Thailand's agricultural workers. The study's objective was to identify the key factors required for agricultural careers and their development to be successful after the new generation of farmer leaders had been trained by educational institutions. The study was carried out with the help of a group of new farmers leaders from the Office of Agricultural Land Reform, class 8, 9, 10, 11, and 12, with a total of 20 samples, with 10 females and 10 males chosen at random, trained at the King Mongkut's Institute of Technology Ladkrabang Prince of Chumphon Campus. Design tools for success factors Analyze the data with descriptive statistics. The results revealed that water resources and areas were the most important fundamental factors for starting a successful agricultural career on an overall level, with averages of 4.8 and 4.6, respectively. This is followed by the amount of time spent on occupations, capital investments, knowledge and skills, and technology development with high mean values of 4.4, 4.3, 4.3, and 4.0, respectively. A successful career in agriculture depends on factors such as promotion and development. Marketing had the highest overall level with an average of 4.7, followed by government agencies. A very high mean of 4.5 4.3 4.2 4.1 and 4.0 for family members, workers, friends and networks respectively. Farmers are proud of their agricultural careers, which is one of the factors influencing the success of agricultural careers in the future for overall sustainability. Farmers also want to have a monthly income of at least 30,000 baht per person per month. with averages of 4.8 and 4.6, respectively, followed by continuous knowledge and skill development with a high average score of 4.1 The average for the production management system along the chain is 3.4. As a result, government agencies must support the infrastructure in terms of production factors in order to promote and develop the next generation of farmers to be successful in farming careers. Key government agencies are assisting in the availability of agricultural infrastructure inputs.



การประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 14
 "Global Goals, Local Actions: Looking Back and Moving Forward 2021"
 วันพุธที่ 18 สิงหาคม 2564

Keywords: Success factor, Development, Young Smart Farmer, promote

คำนำ

เกษตรกรรุ่นใหม่ เป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาการเกษตรของประเทศไทยท่ามกลางวิกฤติและการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ทั้งในประเทศและในระดับโลกที่มีปัญหาเหมือนกันไม่ว่าจะเป็นปัญหาการขาดแคลนแรงงาน ปัญหาการเมือง ปัญหาเศรษฐกิจ ปัญหาภัยธรรมชาติ ดังนั้นจะต้องส่งเสริมให้เกษตรกรรุ่นใหม่ หันมาสนใจภาคการเกษตรมากขึ้น ซึ่งปัญหาการขาดแคลนแรงงานภาคเกษตรในประเทศสืบเนื่องมาจากสังคมภาคการเกษตรในปัจจุบันเกษตรกรกำลังเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุและภาคการเกษตรจำเป็นต้องใช้แรงงานจำนวนมากแต่แนวโน้มแรงงานกลับลดลง บุตรหลานเกษตรกรที่ได้รับการศึกษาดีขึ้นไม่นิยมประกอบอาชีพการเกษตร เพราะขาดแรงจูงใจ และกลัวความไม่มั่นคงทางรายได้ (สำราญ สารบรรณ , 2560-2561) ทำให้เด็กรุ่นใหม่ไม่ค่อยสนใจงานภาคการเกษตรเท่าที่ควร ย่อมส่งผลต่อการผลิตสินค้าภาคการเกษตรในอนาคตอย่างแน่นอน โครงการสร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ เป็นโครงการหนึ่งที่มีบทบาทสำคัญในการถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีให้แก่เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดิน เริ่มขึ้น ในปีพ.ศ. 2553 เพื่อช่วยแก้ไขปัญหาการขาดแคลนทรัพยากรที่ดินและการขาดแคลนแรงงานภาคการเกษตรที่กำลังเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งประสิทธิภาพการใช้ที่ดินเฉลี่ยทั้งประเทศที่เพิ่มสูงขึ้นไม่มาก ซึ่งส่งผลกระทบต่อความสามารถในการผลิตและการแข่งขันของภาคการเกษตรไทยและความมั่นคงทางด้านอาหาร (ศุภมิตร, 2559) บันทึกความร่วมมือโครงการ “สร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่” โดยความร่วมมือของ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) และสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง (สจล.) สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) มีเป้าหมายเพื่อ 1) พัฒนาหลักสูตรทางการเกษตรกรรม ให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการที่จำเป็นในการพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ ผ่านกระบวนการเรียน และการสอนปกติ ของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง วิทยาเขตชุมพรเขตรอุดมศักดิ์ ให้สามารถประกอบอาชีพเกษตรกรรมอย่างครบวงจรได้ ตั้งแต่กระบวนการผลิตถึงการตลาด 2) เพื่อสร้างแรงจูงใจ สนับสนุนให้นักศึกษาที่มีความเหมาะสมหรือเป็นบุตรหลานของเกษตรกร และมีความพร้อมที่จะประกอบอาชีพเกษตรกรรมในอนาคต ให้มีโอกาสเข้ามาเรียนในมหาวิทยาลัยนครพนม และสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง วิทยาเขตชุมพรเขตรอุดมศักดิ์ 3) เพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือเชื่อมโยงระหว่างภาคที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ ชุมชนท้องถิ่นได้อย่างเป็นรูปธรรม เช่น สามารถรวมกลุ่มนักศึกษาเพื่อเป็นแกนนำในการจัดตั้งสหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน ได้ดำเนินการเมื่อปี พ.ศ. 2556 ถึงปี พ.ศ. 2560 โดยมีกลุ่มเป้าหมายเป็นบุคคลทั่วไปที่ไม่มีที่ดินทำกินเป็นของตนเอง และมีความประสงค์เปลี่ยนอาชีพเดิมที่ตนเองทำมาสู่อาชีพเกษตรกรรม โดยมีสถาบันการศึกษาเป็นแหล่งฝึกอบรมวิชาชีพด้านการเกษตรในการให้ความรู้และฝึกทักษะเพื่อสร้างความพร้อมในการวางแผนอาชีพของตนเองก่อนเข้าสู่พื้นที่รองรับ (วิทเอก, 2564) อย่างไรก็ตามการสร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่นอกจากความรู้และทักษะที่ได้รับระหว่างการฝึกอบรม เมื่อเข้าพื้นที่ไปประกอบอาชีพด้าน



การประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 14
 "Global Goals, Local Actions: Looking Back and Moving Forward 2021"
 วันพุธที่ 18 สิงหาคม 2564

การเกษตร เกษตรกรยังไม่ประสบความสำเร็จ และบางรายต้องออกจากอาชีพเกษตรกลับไปทำงานนอกภาคการเกษตร จึงมีความจำเป็นที่ต้องศึกษาวิจัยจากปัจจัยความสำเร็จต่อการส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้มุ่งเน้นการสำรวจและประเมินปัจจัยความสำเร็จต่อการส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ให้เป็นผู้นำเกษตรกรและสร้างอาชีพการเกษตรที่ยั่งยืนในอนาคต

กลุ่มเป้าหมายและสถานที่ดำเนินการ

กลุ่มเป้าหมายในการวิจัยในครั้งนี้

ได้แก่ผู้นำกลุ่มเกษตรกรรุ่นใหม่ของสำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม รุ่นที่ 8 9 10 11 และ 12 จำนวน 20 ราย โดยสุ่มตัวอย่างเพศหญิง จำนวน 10 ราย และเพศชาย จำนวน 10 ราย ที่ผ่านการฝึกอบรมที่สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง วิทยาเขตชุมพรเขตรอุดมศักดิ์ และเข้าพื้นที่รองรับของสำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมจังหวัดชุมพร สุราษฎร์ธานี กาญจนบุรี ปทุมธานี ระยอง และกลุ่มผู้นำเกษตรกรรุ่นใหม่ที่เข้าพื้นที่ตนเอง ในจังหวัดชุมพร ราชบุรี ระยอง เพชรบุรี และสระบุรี

การเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยขอความร่วมมือจากผู้ผ่านการฝึกอบรมและเข้าพื้นที่เพื่อประกอบอาชีพเกษตร ตอบแบบสอบถาม โดยกรอกข้อมูล โดยผู้วิจัยอธิบายการกรอกแบบสอบถามให้กับกลุ่มผู้นำเกษตรกรรุ่นใหม่ โดยมีข้อคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป ปัจจัยพื้นฐานสำคัญในการเริ่มต้นประกอบอาชีพด้านการเกษตรให้ประสบความสำเร็จ ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการส่งเสริมและพัฒนาให้การประกอบอาชีพด้านการเกษตร และปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการประกอบอาชีพด้านการเกษตรในอนาคตให้เกิดความยั่งยืน

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา โดยเน้นการวิเคราะห์และประเมินตนเองตามข้อคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) โดยแบ่งเป็น 5 ช่วง ได้แก่ มากที่สุดมีค่าเท่ากับ 4.51 - 5.00 มาก มีค่าเท่ากับ 3.51 - 4.50 ปานกลาง มีค่าเท่ากับ 2.51 - 3.50 น้อย มีค่าเท่ากับ 1.51 - 2.50 และน้อยที่สุดมีค่าเท่ากับ 1.00 - 1.50 แล้วนำค่าเฉลี่ยมาเทียบกับเกณฑ์เพื่อแปลความหมายตามแนวของเบสท์ (รัตนภรณ์กาหลง.2539 : 44. อ้างอิงมาจาก Best. 1982 : 182-185)

ผลการวิจัย

ข้อมูลทั่วไปของผู้เข้าอบรม

ผู้ผ่านการฝึกอบรมการสร้างและพัฒนาเกษตรกรยุคใหม่ 20 คน (Table 1) ประกอบด้วยเพศชาย จำนวน 10 คน (ร้อยละ 50) เพศหญิงจำนวน 10 คน (ร้อยละ 50) สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษา จำนวน 4 คน (ร้อยละ 20) ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 3 คน (ร้อยละ 15) ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 3 คน (ร้อยละ 15) ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) จำนวน 3 คน (ร้อยละ 15) ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) จำนวน 1 คน (ร้อยละ 5) ระดับปริญญาตรีจำนวน 6 คน (ร้อยละ 30)



การประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 14
 "Global Goals, Local Actions: Looking Back and Moving Forward 2021"
 วันพุธที่ 18 สิงหาคม 2564

ปัจจุบันประกอบอาชีพการเกษตรจำนวน 16 คน (ร้อยละ 80) รับราชการจำนวน 2 คน (ร้อยละ 10) ค้าขายจำนวน 2 คน (ร้อยละ 10)

Table 1 General information of farmers new generation

| Factors for success | Precent |
|-------------------------------------------------------|---------|
| General information | |
| Sex | |
| -Male | 50 |
| -Femal | 50 |
| Education | |
| - Primary School 4 people | 20 |
| - Junior High School 3 people | 15 |
| - Senior High School 3 people | 15 |
| - Vocational Certificate (Voc. Cert.) 3 people | 15 |
| -High Vocation Certificate (High Voc. Cert.) 1 people | 5 |
| -Bachelor Degrees 6 people | 30 |
| Career | |
| -Farming 16 people | 80 |
| -Government officer 2 people | 10 |
| -Business 2 people | 10 |

การประเมินปัจจัยความสำเร็จต่อการส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่

จากการสำรวจโดยใช้แบบสอบถามโดยให้เกษตรกรประเมินตนเองหลังเข้าพื้นที่รองรับปัจจัยพื้นฐานสำคัญในการเริ่มต้นประกอบอาชีพด้านการเกษตรให้ประสบความสำเร็จ พบว่า เกษตรกรมีความต้องการ แห่ล่งน้ำ (4.8) ในการประกอบอาชีพสูงสุด รองลงมาเป็นความเหมาะสมของพื้นที่สำหรับใช้ทำการเกษตร (4.6) ปัจจัยด้านเวลา (4.4) ทุน (4.3) ความรู้และทักษะ (4.3) และเทคโนโลยี (4.0) มีผลในระดับมากสำหรับการใช้ประกอบอาชีพด้านการเกษตร เนื่องจากเกษตรกรใช้เวลาในการประชุม อบรมตามนโยบายของหน่วยงานภาครัฐ และกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับมิติทางสังคม เวลาที่ใช้ในการทำอาชีพจึงมีน้อยสำหรับทุน ความรู้และทักษะ เทคโนโลยี เป็นปัจจัยสำคัญรองลงมาตามลำดับ

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการส่งเสริมและการพัฒนา

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการส่งเสริมและพัฒนาในการประกอบอาชีพเกษตรในระดับมากที่สุดเกี่ยวกับการตลาด (4.7) เนื่องจากเกษตรกรส่วนใหญ่ไม่มีตลาดรองรับผลผลิตการจำหน่ายของเกษตรกร



การประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 14
 "Global Goals, Local Actions: Looking Back and Moving Forward 2021"
 วันพุธที่ 18 สิงหาคม 2564

จำหน่ายได้เฉพาะตลาดในชุมชน รองลงมาเป็นหน่วยงานภาครัฐ (4.5) เกษตรกรยังต้องพึ่งพาหน่วยงานภาครัฐ ในการสนับสนุนส่งเสริมด้านการตลาด ส่วนปัจจัยบุคคลในครอบครัว (4.3) แรงงาน (4.2) เพื่อน (4.1) และ เครือข่าย (4.0) เป็นปัจจัยที่อยู่ในระดับที่เกษตรกรต้องการอยู่ในระดับมาก เนื่องจากปัจจัยทั้ง 4 ด้านมีความสำคัญที่ส่งผลต่อการประกอบอาชีพเกษตร

ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการประกอบอาชีพด้านการเกษตรในอนาคตให้เกิดความยั่งยืน

ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการประกอบอาชีพด้านการเกษตรในอนาคตให้เกิดความยั่งยืน จากการประเมินตนเองของเกษตรกรพบว่า เกษตรกรต้องมีรายได้ต่อเดือนไม่น้อยกว่า 30,000 บาทต่อคนต่อเดือนถึง จะประกอบอาชีพเกษตรได้อย่างยั่งยืน ซึ่งเป็นค่าเฉลี่ยในภาพรวมสูงสุด รองลงมามีรายได้ต่อเดือนไม่น้อยกว่า 25,001-30,000 บาทต่อคนต่อเดือน ส่วนรายได้ 18,001-25,000 บาทต่อคนต่อเดือน เป็นค่าเฉลี่ยในภาพรวม สูง ส่วนรายได้ไม่ต่ำกว่า 18,000 บาทต่อคนต่อเดือน เป็นค่าเฉลี่ยในภาพปานกลาง นอกจากรายได้แล้ว ปัจจัย สำคัญที่ส่งผลให้อาชีพการเกษตรมีความยั่งยืน คือ เกษตรกรต้องมีความภูมิใจในอาชีพเกษตร (4.8) เป็น ค่าเฉลี่ยในภาพรวมสูงสุด รองลงมาเป็นปัจจัยด้านการพัฒนาความรู้และทักษะอย่างต่อเนื่อง (4.1) และระบบ การจัดการการผลิตตลอดห่วงโซ่ (3.4) เป็นค่าเฉลี่ยในภาพรวมระดับปานกลาง

Table 2 Factors for success in promoting and developing of farmers new generation

| Factors for success | \bar{x} | Sd | Description |
|---------------------------------------------------------------|-----------|-----|-------------|
| Starting factors that are required of agricultural occupation | | | |
| -area | 4.6 | 0.7 | Very High |
| -water source | 4.8 | 0.9 | Very High |
| -capital | 4.3 | 1.1 | High |
| -knowledge and skill | 4.3 | 0.8 | High |
| -technology | 4.0 | 1.0 | High |
| -career time | 4.4 | 0.8 | High |
| Correlation factor per promotion and development | | | |
| -government agency | 4.5 | 1.2 | High |
| -network | 4.0 | 1.0 | High |



การประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 14
 "Global Goals, Local Actions: Looking Back and Moving Forward 2021"
 วันพุธที่ 18 สิงหาคม 2564

| Factors for success | \bar{x} | Sd | Description |
|----------------------------------------------------------------------|-----------|-----|-------------|
| -friend | 4.1 | 0.7 | High |
| -family person | 4.3 | 0.9 | High |
| -labor | 4.2 | 1.0 | High |
| -Market | 4.7 | 0.7 | Very High |
| Factors affecting success in future or sustainability Monthly income | | | |
| - have an income of not less than 18000 baht/person/month | 3.8 | 1.5 | High |
| - have income 18001-25000 baht/person/month | 3.3 | 1.5 | High |
| - have income 25001-30000 Baht/person/month | 4.0 | 1.0 | High |
| -earn more than 30000 Baht/person/month | 4.6 | 0.7 | Very High |
| They have developed knowledge And skill continuously | 4.1 | 0.9 | High |
| Proud career agriculture | 4.8 | 0.5 | Very High |
| There is a production management System throughout the chain | 3.4 | 1.4 | Moderate |

วิจารณ์ผลการวิจัย

ปัจจัยความสำเร็จต่อการส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่หลังจากผ่านการฝึกอบรม 6 เดือน จากสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง วิทยาเขตชุมพรเขตรอุดมศักดิ์และลงพื้นที่รองรับของสำนักงานปฎิรูปที่ดินเพื่อการเกษตร และพื้นที่ตนเอง เกษตรกรยังมีปัญหาและอุปสรรคในการนำองค์ความรู้ และทักษะไปใช้ประโยชน์ เนื่องจากขาดแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรและสภาพพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมต่อการเกษตร รายได้เกษตรกรจากการประเมิน พบว่า เกษตรกรต้องการรายได้ระหว่าง 25,000 บาทขึ้นไปต่อคนต่อเดือนที่จะทำให้เกษตรกรสามารถประกอบอาชีพอยู่ได้ ตรงกับรายงานวิจัยของศุภมิตร (2559) รายงานว่า ผู้นำเกษตรกรรุ่นใหม่หลังผ่านการฝึกอบรมและลงพื้นที่รองรับเกษตรกรยังมีปัญหาอุปสรรคในการนำองค์ความรู้ไปใช้ประโยชน์เนื่องจาก การขาดแคลนวัตถุดิบที่ใช้ในการดำเนินการ มีภาระงานมากและ



การประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 14
 "Global Goals, Local Actions: Looking Back and Moving Forward 2021"
 วันพุธที่ 18 สิงหาคม 2564

ไม่มีเวลาในการดำเนินงาน ขาดความมั่นใจในองค์ความรู้ที่ได้รับการถ่ายทอดมา การขาดแคลนโครงสร้างพื้นฐาน มีรายได้เฉลี่ย 27,403 บาทต่อเดือน

การสร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ จำเป็นต้องมีปัจจัยพื้นฐานรองรับในการประกอบอาชีพ การเกษตร เนื่องจากต้องอาศัยความรู้และทักษะพร้อมทั้งพื้นที่รองรับในการประกอบอาชีพด้านการเกษตร อีกทั้งเกษตรกรรายย่อยที่มีคุณภาพสามารถเป็นผู้นำและต้นแบบในชุมชนได้

สรุปผลการวิจัย

ปัจจัยความสำเร็จต่อการส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ หลังจากผ่านการฝึกอบรม 6 เดือน จากสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง วิทยาเขตชุมพรเขตรอุดมศักดิ์ และลงพื้นที่รองรับของสำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกร และพื้นที่ตนเอง สามารถสรุปได้ดังนี้

แหล่งน้ำเป็นปัจจัยพื้นฐานสำคัญในการเริ่มต้นประกอบอาชีพด้านการเกษตรให้ประสบความสำเร็จ

การตลาดเป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการส่งเสริมและพัฒนาของหน่วยงานภาครัฐ รายได้ของเกษตรกรไม่น้อยกว่า 30,000 บาท/คน/เดือน

และความภาคภูมิใจต่ออาชีพด้านการเกษตรของเกษตรกรเป็นปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการประกอบอาชีพด้านการเกษตรในอนาคตให้เกิดความยั่งยืน

ข้อเสนอแนะ

ในการทำวิจัยครั้งต่อไปควรแนะนำเรื่องการออกแบบผลิตภัณฑ์ และการแปรรูปของผลิตผลที่ได้รับ เพื่อสร้างจุดแข็งให้กับผลิตผลและเพิ่มสมรรถนะให้กับเกษตรกรรุ่นใหม่ต่อไป

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ร่วมทั้งหน่วยงานต้นสังกัด ได้แก่ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง วิทยาเขตชุมพรเขตรอุดมศักดิ์ จังหวัดชุมพร และขอขอบคุณท่าน รศ.ดร.ร่วมจิตร นกเขา ที่ให้คำปรึกษา ชี้แนะ ในการเขียนบทความวิจัยครั้งนี้

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.2559.

รัตนภรณ์ กาหลง.2539:44. อ้างอิงมาจาก Best. 1982 : 182-185

วิทเอก สว่างจิตร. 2564. การพัฒนาสมรรถนะเกษตรกรสู่การเป็นผู้นำเกษตรกรรุ่นใหม่.วารสารวิจัยและส่งเสริมการเกษตร 38(1): 126-134

สำราญ สารบรรณ. 2560-2561. แนวทางการสร้างเกษตรกรรุ่นใหม่เข้าสู่ภาคการเกษตร.กรุงเทพฯ



การประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 14
"Global Goals, Local Actions: Looking Back and Moving Forward 2021"
วันพุธที่ 18 สิงหาคม 2564

ศุภมิตร ศรีวัฒนชัย. 2559. การติดตามและประเมินผลการพัฒนาองค์ความรู้และการนำความรู้ไป
ใช้ประโยชน์ภายใต้โครงการสร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่(หลักสูตรการพัฒนาเกษตรกรอย่าง
ยั่งยืน). ในรายงานการวิจัยสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม,กรุงเทพฯ